

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Simony Hájkové v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2017, č. j. OAM 49/LE-VL-18-HA11-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 10. 2017, č. j. 63 Az 15/2017 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), žalobci neudělil.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný shromáždil dostatečné množství přiměřeně aktuálních informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Tuniské republice, čímž dostál svému požadavku zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti podle § 3 správního řádu; ztotožnil se rovněž se závěrem žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Konkrétně k důvodu udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu krajský soud ve shodě s žalovaným vyslovil, že z podkladů založených ve správním spise se podává, že pronásledování křesťanů, včetně konvertitů z islámské víry na křesťanství, z náboženských důvodů není součástí státní politiky v Tuniské republice a nejedná se ani o tajně

podporovaný jev, neboť státní orgány cíleně potírají projevy náboženské nesnášenlivosti. Žalobce se tedy sice jako příslušník náboženské menšiny může setkat s projevy nesouhlasu s jeho náboženským vyznáním, nelze však v dané situaci hovořit o „*pronásledování*“, na které míří § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 4 téhož zákona.

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel nejprve zdůvodňuje přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Ta je podle něj dána tím, že uplatňuje otázku, která dosud nebyla plně vyřešena judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to „*zda lze v případě situace konvertitů v islámských zemích vycházet z materiálů popisujících situaci tradičních křesťanských menšin v těchto muslimských státech.*“

[6] Dále v kasační stížnosti vytýká, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezabýval stěžovateli hrozící vážnou újmu spočívající v násilí a útlaku ze strany islámských radikálů, jakož i většinové tuniské společnosti, z důvodu jeho konverze z islámské víry na křesťanství.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že napadené rozhodnutí považuje za dostatečně individualizované, přezkoumatelné, zákonné, věcně správné a netrpící vadami, jež mu stěžovatel vytýká. K tvrzenému nedostatečnému posouzení postavení konvertitů v Tuniské republice žalovaný poukazuje na to, že při hodnocení azylového příběhu je vždy primárním zdrojem informací výpověď samotného žadatele. V právě projednávané věci stěžovatel sám netvrdil, že by jako konvertita měl být postihován v běžném životě; tvrdil pouze, že má strach z člověka jménem K. a z teroristické organizace Ansar al-Sharia. Tyto skutečnosti žalovaný řádně zvážil. Žalovaný rovněž poukazuje na to, že se stěžovatel v roce 2017 vrátil do Tuniské republiky vyřídít si doklady a neměl přitom žádné problémy s jejich vyhotovením. Podle žalovaného také skutečnost, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až poté, co mu hrozilo vycestování z České republiky z důvodu vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, ukazuje na to, že tímto postupem usiloval pouze o zlegalizování svého pobytu na území České republiky. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popřípadě ji zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. V něm mimo jiné uvedl, že: „*[přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedinečně vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce*

pokračování

– *pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“

[9] O přijatelnou kasační stížnost se ve smyslu výše citovaného usnesení kasačního soudu jedná zpravidla v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nyní posuzovaná věc však nespadá pod žádný ze zmíněných typových případů přijatelnosti kasační stížnosti.

[10] Stěžovatel předně v kasační stížnosti vytkl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z informací vztahujících se k situaci tradiční křesťanské menšiny, nikoli z informací, které se přímo vztahovaly k situaci osob, které změnilly svou islámskou víru a konvertovaly ke křesťanství. S ohledem na to ke zdůvodnění přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. formuloval otázku, která podle něj nebyla ještě v judikatuře kasačního soudu plně řešena, a to „*zda lze v případě situace konvertitů v islámských zemích vycházet z materiálů popisujících situaci tradičních křesťanských menšin v těchto muslimských státech.*“

[11] K uvedené argumentaci Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný sice v napadeném rozhodnutí poukazoval na situaci příslušníků tradiční křesťanské menšiny (čemuž nelze z povahy věci ničeho vytknout, neboť by se stěžovatel po svém návratu do země původu přirozeně stal součástí této náboženské menšiny), věnoval se však i konkrétně situaci samotných konvertitů, kteří z islámské víry přešli na křesťanství (viz str. 10 - 12 napadeného rozhodnutí). Na to upozornil i krajský soud v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud tudíž nepokládá stěžovatelem předestřenou otázku za přesahující jeho vlastní zájmy a odůvodňující nezbytnost přijetí jím podané kasační stížnosti k věcnému přezkumu.

[12] Z obsahu kasační stížnosti je rovněž patrné přesvědčení stěžovatele o tom, že mu měla být mezinárodní ochrana žalovaným udělena, neboť mu ve vlasti jako konvertitovi křesťanského vyznání ve většinové muslimské společnosti hrozí pronásledování z náboženských důvodů.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v azylovém řízení, v řízení před krajským soudem ani v kasační stížnosti neuvedl, že by se v souvislosti s vírou obával pronásledování ze strany tuniských státních orgánů; poukázal pouze na možné ohrožení ze strany soukromých osob, resp. státem netolerovaných náboženských extremistů; především příznivců skupiny Ansar al-Sharia.

[14] Z dokumentů založených ve správním spise, konkrétně z dokumentu „*Náboženská svoboda, Situace konvertitů*“ ze dne 12. 5. 2017, vypracovaného Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky, a ze zprávy organizace Freedom House „*Svoboda ve světě 2017 – Tunisko*“ ze dne 29. 5. 2017, se však podává (viz opět str. 10 - 12 napadeného rozhodnutí), že tuniská ústava zaručuje svobodu vyznání pro všechna náboženství stejně jako pro nevěřící a zakazuje kampaně proti odpadnutí od víry a k podněcování k nenávisti a násilí z náboženských důvodů. Konverze z islámu na jiné náboženství není podle ústavy nelegální. I když někteří konvertité v Tunisku vyjadřovali znepokojení nad tím, že existuje jistý společenský tlak vůči muslimům, kteří opustili své náboženství, nedochází k němu ze strany státních orgánů. Státní orgány vyznavače menšinových náboženství, včetně konvertitů, oficiálně nikterak neomezují, zatímco aktivity radikálních islámských skupin se snaží potírat. Osoby, které přestoupily od islámu k jinému náboženství, se tedy mohou dovolávat pomoci u příslušných orgánů.

[15] Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Azs 266/2004 – 58, v němž převzal právní názor vyslovený v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 1996, sp. zn. 6 A 571/94. Podle něj „[j]e známým jevem v každé zemi, že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků, diskriminačních postupů při přístupu ke vzdělání, k výkonu určitých povolání, ba dokonce i přístupu na určitá místa nebo užívání veřejného majetku. Zdrojem takového nepřátelského jednání mohou být nejružnější negativní lidské vlastnosti, samo o sobě to však není ještě pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, ani v případě masového výskytu těchto jevů za předpokladu, že nejde o jevy státní mocí buď přímo vyvolané, podporované, státními orgány vědomě trpěné či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované.“ Právě citovaný závěr, byť přijatý na základě dřívější právní úpravy, je použitelný i nyní a je aplikovatelný i na stěžovatelovu věc. Z jeho vlastních vyjádření totiž vyplynulo, že v případě návratu do země původu se obává především reakcí soukromých osob, resp. náboženských extremistů. Ze správního spisu přitom nevyplývá, že by tuniská státní moc takové nenávistné jednání tolerovala nebo dokonce podporovala. Nelze tedy v daném případě přisvědčit stěžovateli, že by mu v případě návratu do Tuniska hrozilo pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 6 téhož zákona z důvodu, že konvertoval z islámu na křesťanství; tedy že žalovaný pochybil, pokud mu nepřiznal mezinárodní ochranu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. To ostatně správně dovodil i krajský soud v napadeném rozsudku.

[16] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek ani řízení jeho vydání předcházející netrpí vadou, jež by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku a krajský soud se nedopustil ani judikturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva; dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na stížnostní námitku.

VI.

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

pokračování

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu